

עיתון בית-הספר, "רוגופוגו", שיצא לאור מיד לאחר פטירתו של אברהם אורן ז"ל.

לא רצית הספרים

בבקר עמד האויר.

אמרתני

משהו נורא הולך לקרות

השקט הזה –

זה לא שקט טוב

זה שקט מתוח של לפני

שקט שמכין משהו רע

מאד מאד רע

ובערב

אמרו שנלקחת מכאן.

איזה מיץ עולם מטרף!

כשיש איש אחד

שנהגה מהעברה שהוא חי

צעיר, חושב

פועם בחרות יצירה

דוקא בו היית צריך לפגוע?

לא, לא רציתי לכתב הספר.

רציתי לכתב

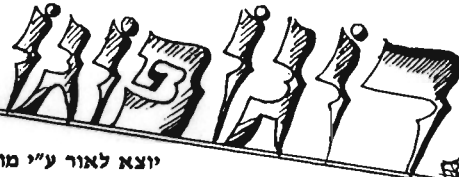
בצבע שמן שחור

מאפק עד אפק

איזה מיץ אלהים מוזר אתה.

גליון 2, שבת תשנ"ג - 1993

יוצא לאור ע"י מועצת
התלמידים, בשיתוף ביה"ס חקהילתי,
בביה"ס אורט ע"ש רוגוזין, מגדל העמק.

לזכרו של מנהלנו האהוב אברהם אורן ז"ל

הם אומרים לי שהחיים נמשכים,
אך אצלי הם נעצרו.
נעצרו אך לרגע, רגע אפל, לא מוגדר.
ראיתי אותך במסדרונות, כן במסדרונות
לא יושב מאחורי שולחן מעץ בחדר.
איתנו סגת את האוירה שלנו
ואנחנו... אנחנו הקשבנו לך.
אמרת להיות עקשנים, ניסינו
דמוקרטיה, חופש הביטוי, הזכות לדעת
ולא הזכרת את הזכות למות,
הוצאת אותנו מתוך בועת האדישות,
אך ברגעים קשים תמיד אנחנו חוזרים אליה
אמרת להאבק ונאבקנו
אמרת לנצח... אך בקרב שלך לא היו מנצחים.
רוצה שתראא מה טיפחת, כמו גנן שקוטף וטועם מסרי גנו
אבל אתה כבר קטפת, כבר טעמת הרבה,
רק הטעם... לא מעץ החיים.
והם אומרים לי שהחיים נמשכים
אך אצלי הם נעצרו.
נעצרו אך לרגע... לזכור אותך, אורן.

קרן מורד
בוגרת מחזור ל'

מבעד לעיניים הכחולות,
הזקן והגבות הלבנות,
מסתתר לו אדם אוהב,
מבין ויודע הכל

אתה זה שהבנת
גם כשלא היה צריך,
אתה זה שדאגת
שהכל ילך חלק,
גם אם זה קצת לא "עבד"

אתה היית אב שני בשבילנו
אתה היית האדם "הכי" עבורנו,
את אשר רחשי לבנו מרגישים
לא נוכל להביע על דף
ובמספר מילים

אותך לעולם לא נשכח
כי פינה בלבנו לך שמורה

שירת קינה

איך אשא קינה על אישיות ואדם
אשר עלי אהוב וחיוך תמידי שקדם
השאיר אותנו המומים ובטרם עת נעלם
וכל התהליך הדינמי בחינוך לפתע נדם
ומה נותר - עולם תמוה ומיותר

עת לשאת קול הספד וקינה
רב היגון והצער ואין חנינה
נעלם מאתנו קברניט הספינה
ונשכח מכל מקום קול ונגינה
והתחושה כבדה והכאב מר כלענה

סלע אדיר וחזק עלינו התפורר
העם מכל אתר לאברהם ימרר
הכיצד אבד לפתע אדם יוצר
אשר על כל משימה חיש הסתער
לזולת סייע וממצוקה אותו שחרר

אברהם דאג בעקביות לערכים ולתרבות
הקנה הליכות נמוסין ברב משמעות
שמר בקפידה על יחסי ידידות ורעות
ביום נותרו עצובים, נושע ואין ישועות
נזכור אותך לעד - איש מופת והוגי-דעות

שמעון סנה
ק. טבעון

אורן ואני

עבדתי עם אורן תקופה של 25 שנה. הצורך להעלות את התכונות היפות שלו, אשר בולטות במיוחד באישיותו והמעצבות אותו כאדם, משפיעות עד היום עלי ועל סביבתי. בבית הספר כבר הייתי כאשר אורן הגיע כמנהל חדש, הרבה חששות ופחדים עלו בי, כמו: "עם איזה בוס עלי לעבוד? מה תהיינה תכונותיו? איך נסתדר?"

כבר בתחילת עבודתנו המשותפת, ההרגשה שקיבלתי ממנו היתה של שוויון מוחלט בינינו, ללא הבדל של דרגה ומעמד. תכונה זו יצרה בינינו פתיחות, שותפות והבנה בכל התחומים, כאשר לא היתה כל כוונה מצידו לנסות לכפות עלי דיעה משלו.

הקופליקטים היחידים שהיו בינינו בכל התקופה הארוכה בה עבדנו יחד, תמיד היו קשורים בשנאתו לניידת ולכל עניין בירוקרטי כל שהוא, זאת מכיון שהוא אהב את הדרך הקצרה והתכליתית על מגת להגיע למטרה מיד, הסתגלתי לדרך שלו ואף לימד אותי להתמודד לבד עם ענייני הניידת והפסקתי להטרידו בנושא.

דבר זה נתן לי להרגיש עד כמה הוא סמך עלי ונתן לי אוטונומיה מלאה בתחום האדמיניסטרטיבי של ביה"ס.

כאדם, התגלה אברהם אורן בעיני כצנוע, ענו וחבר מצויין לכל עת, מבין ומציע. בשיפושו תמיד הכריעו כפות המאזניים לטובת הערכים והעקרונות, כנגד ההומרנות והחיצוניות שבעניין.

צורת התייחסותו אלי גרמה לי להרגיש שיש עימי חבר מרגיע, מהימן ונאמן, ולא "בוס" שנותן הוראות.

לעולם לא היו כל כוונות רעות חבויות מאחורי דבריו, אף לא דעות קדומות, תמיד ראה את האור באפלה, אפילו בזמן מחלתו הוא היה כל כך אופטימיסט ומלא תקווה, שהוא ינצח את הכל ואף הצליח להדביק אותנו באופטימיות שלו ולכן ההלם היה כבד כשעזב אותנו.

במצבים הכי מביכים ומסובכים ידע הוא לתמרן יפה ולצאת מכל עניין בכבוד ובאצילות רבה. מידי גוקר כשהגעתי לעבודה חיכיתי לשמוע איזה פרוייקט חדש יביא היום באמתותו ושוב ידביק אותנו בהתלהבותו ואמונתו לדבר, ואם זה לא פרוייקט אזי זה נושא אקטואלי שסחף אותנו כל היום.

אהבתי לעבוד איתו, כל יום למדתי ממנו דברים דברים – לימודי הופסקו באמצע, ללא אתרעה מראש.

לגבי תמה תקופה משמעותית מאד. אשתדל לשמור בכל מאודי את כל אשר למדתי ממנו ואף להעביר הלאה.

אזכור אותו לעד!

חנה בנדריאן

שכבת י"ב – רגעים עם אורן

1. שעורי שכבה – ויכוחים, הרצאות ופוליטיקה – שרית
"אתם צריכים ללמוד להקשיב אחד לשני" – מירב
2. החדר של אורן – דלת פתוחה ואוזן קשבת – ורד
"תבואו אלי לחדר ונדבר" – שירלי
3. שיתוף תלמידים –
דרך חיים "בכל תחומי בית הספר"
4. תן כבוד לזולת – יניב
"אתם חייבים להיחזק קדם כל בני אדם" – הדר
5. מועצת תלמידים – שעת פעילות – אורלי
"תמיד פתח לרעיונות" – שירלי
6. תרומה לקהילה ולבית הספר – הדר
"מי שלא תורם אין לו מקום בביה"ס – ורד
"מי שתורם מקבל" – שירלי
7. נקיון טיפוח ביה"ס – יניב
1) "נא לא לשבת על האדניות" – שרית
2) "איך אתם יכולים לשבת בלכלוך כזה" – שירלי
8. למדנו ממך המון

לכ"ו מר אברהם אורן

שלום רב!

אין ספק שקשה למצוא פתיח למכתב שכזה.

רציתי רק להביע את צערי כשמעתי על מחלתך, אך בניגוד, את שמחתי כשמעתי שאתה מחלים ומתקדם אל קו הבריאות.

ומה עוד נשאר לאחל חוץ מ – "חזק ואמץ" ?

ואני מקווה, שנפגש מחר, ושתלווה אותי גם בשנתי האחרונה.

אין ספק שחסרת בבית הספר בסוף השנה.

בהערכה ובידידות

טמיר שירלי

זיהו לו חזון, חזון חינוכי, הייתה לו היכולת להשפיע, לשנות, לקדם כלי הפחד מהתגובות ומחשבים שהחברה הסובבת יצרה.

אורן! בעל קומה נמוכה, שערות שיבה וזקן ארוך.

רומה היה בעינינו להרצל חוזה המדינה, ואולי אין זה מקרי כי גם באורן היה יצר החזון, החזון לפתור בעיות פוליטיות, החזון לשנות דברים מעוותים בחברה, החזון להשפיע במקומות שלנו נראו בלתי נגישים.

"צריך להאמין, לקוות, לרצות להתבונן בעין חיובית" כך היה נוהג לומר בשעורי שכבה, שבהם היינו דנים ומחממתים עם הבעיות שבערו בקרבנו.

אותם שעורי שכבה שלאורן היוו הזדמנות נפלאה להכיר את התלמידים, להתקרב אליהם, להקשיב - להיות מורה דרך.

אני נושאת מטען רב משעורים אלו שאז נראו מעייפים, בעיקר כאשר נאלצנו לקום לשעת אפס מתוך ידיעה שאנו עומדים להתווכח על נושאים שברומו של עולם.

כיום אני מבינה את חשיבות הדבר, ויותר מכך רבים מהסברים שנאמרו ע"י אורן הרוטים בזכרונו ומשמשים כקו מנחה בתפקידי כקצינת חינוך בצה"ל.

אהבת הארץ, ציונות, דמוקרטיה, סבלנות וסובלנות - ערכים שכל כך חשובים לעצם קיומנו במדינה זאת.

כקצינת חינוך בצבא הגנה לישראל עליו להתמודד עם מפקדים עסוקים, חיילים מזלזלים ועם מערכת מסובכת ומטורפת, שלעולם אינה מוצאת זמן לאתגור חינוכי, לשיחה או הסברה על סוגיות מסובכות המעמידות חיילים בסיטואציות קשות להתמודדות, ואותו חייל, שהוא ספק ילד ספק גבר נשאר עם סימני שאלה רבים על מטרותיו, יעודו ותפקידו כחייל, וזה פעמים רבות פוגע באופן תפקודו.

כדי להפעיל את מנגנון החינוך בצה"ל, יש לנהל מלחמת שיכנוע מתמדת על חשיבות החינוך, לשם כך צריכה להיות באדם אמונה חזקה כדי לשכנע בוגרים ממנו ומנומסים ממנו על תרומת החינוך לחייל ולמערכת.

אמונתי בערכים סובלנות וסבלנות, ציונות ואהבת הארץ, מקצת

הערכים שחינכתה אותנו אליהם והאמונה כי ערכים אלו ישפרו את פני החברה הישראלית ואת יחסנו עם שכננו, הם אלו שמניעים אותי להמשיך הלאה למרות הקשיים.

לך יש נתבר עיקרי בבניית אמונה זאת בגלל היצר הבלתי נכבש, שפעם בך, ואותו הקרנת על התלמידים, בגלל האמונה הבלתי ספקנית שהייתה בך, כי החינוך הוא במעלה החשיבות ועל הבעיות והקשיים אפשר להתגבר, ולכן, יש להמשיך הלאה ליצור לפתח לא להישבר העיקר לקדם.

גישתך תהיה זכורה לי בשל הליברליות שהייתה מנת חלקך והביטוי המובהק לכך היתה, הדלת הפתוחה לכל תלמיד בלי כל הבחנה כנתוניו או השגיו, ההתייחסות היתה לכל תלמיד מעצם היותו אדם עצמאי וחושב בלי כל קשר ללאום, מין או עדה.

בית הספר אינו מסוג בתי הספר שבאים בתחילת יום לימודים בשעה 8.00 בבוקר ומסיימים בשעה 14.00 ובזה מסתיימת הפעילות, הקשר נמשך מעבר לשעות הלימודים בחוגים, פעילויות ויוזמות חינוכיות והסיבה העיקרית, שתלמידים גילו רצון לתרום מעבר לשעות הלימודים ולהשקיע, היא האווירה הנוחה והביטחית שיצרת בבית הספר.

מועצת תלמידים הינה יוזמה המשקפת את גישתך, שגם תלמיד יכול וצריך להשפיע ולשנות, כך למדנו לחשוב לבד ולקחת אחריות על החלטותנו.

יע"פ או השל"פ, שאלו פרויקטים המראים את הנסיון וההצלחה ביצירת אינטגרציה חברתית, מעורבות של הנוער בבעיות מקומיות והנסיון שלנו לתרום את חלקנו הודות לעידוד והתמיכה שלך.

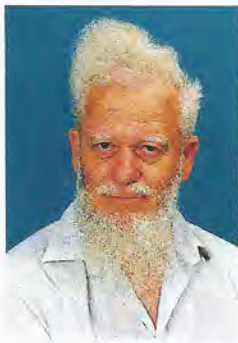
יעידו תושבי המקום, כי את תרומתך תרמת לא רק לבית הספר, אלא, לישוב כולו ולחברה הישראלית בכלל.

כעת, נשארתי בי התקווה והרצון העז, כי אלו שזכו לקבל מהחינוך שהענקת לנו ימשיכו את העשייה החינוכית ולו רק בהעברתה לדורות הבאים.

זכרוןך נצור בי עמוקות

רעות בן דריהן

לכבודו של אברהם אורן

לראשונה הכרתיו לפני כעשרים שנה.

באותם ימים צורפתי כחובש לטיול בית ספר "רוגוזין" מגדל-העמק. הטיול, בן 5 ימים, לבית-ספר שדה "נעמה" באופירה הזכורה לטוב.

מכל חוויות הטיול באיזור דרום סיני הקסום, זכורה לי יותר, דמותו של מנהל בית-הספר יושב על החול ואוכל מנות קרב עם תלמידיו, רוכב על גמל יחד עמם, ולולא הגיל והזקן, קשה היה להבחין בשוני כי המנהל ותלמידיו אחד הם.

ועשור אח"כ - הגעתי לבית-הספר כאיש המכונים לחינוך יהודי ציוני, מיד בבואנו, אוזנו היתה קשובה אלינו וליבו הומה, הערכים אותם אנו רוצים להנחיל היו ערכיו שלו ולכן פגישתנו היתה כה פוריה. בפתיחת כל סמינר אורן היה מגיע לומר דברי פתיחה וליחס חשיבות לנושא. בבתי-ספר רבים אנו נאבקים כדי להסביר חשיבות מעורבותם של המורים והמנהל בסמינר; וכאן, אצל אורן, הכל ברור ומובן מאליו.

והסמינר הרגיל לא סיפק אותנו ובמחשבה מעמיקה עלה הרעיון ליחד ערב זכרון ולשלב בו ערכים יהודיים-ציוניים, וכך מדי שנה בשנה, בערב חנוכה, מתכנסות כל כיתות י"ב וחולקות כבוד לרוזן מלכה ז"ל, בוגר בית-הספר.

בערבים אלה זכינו לשמוע עדות אישית על גבורה מיוחדת והאורחים שהגיעו היו:

הטייס עמוס לביטוב שהיה בשבי המצרי

אביגדור קהלני - גיבור ישראל

משתתפי אולימפיאדת הנכים בסיאול

לוסי מרנין האם השכולה

יאיר נפשי מפקד הקרב בגולן במלחמת יום הכיפורים.

בעקבות העדויות, התלמידים התמודדו עם ערכי הגבורה וההקרבה שלנו כציונים בסדינת ישראל המתחדשת.

בכל ערב כזה אורן נהג בקדושה וידע ליחס לו חגיגות והדר.

מעטים הנופלים בישראל שאזכים כי כך ינצר ויכובד זכרם. זכה רוזן מלכה ז"ל שמוריו ובית ספרו יכבדו את זכרו לאורך ימים.

ודבר נוסף ברצוני לספר:

אחת מהשתלמויות המורים הרבות שערכנו בבית-הספר עסקה בכיבוד החוק והמשפט בנושא פינזי ישובי חבל ימית ב-1982. התערור ויכוח חריף בקרב המורים כשמהר מאד התברר כי אורן במיעוט, וכאן ראינו אותו בגדולתו. אדם שכנראה רוב חייו היה שייך למיעוט פוליטי, הסביר את טיעונוי בחכמה, זכה להקשבה רבה, הקשיב לצד השני ונותר לחוק עמם.

ובסיום חזרה לעבודה הרגילה. תמנהו, כיצד העזו מורים רבים לחלוק על מנהלם בפרהסיא? ומהר מאד התברר לנו, כי גם בזה היתה גדולתו - ידע ללכת עם האנשים ולכבד עמדות שונות, גם אם הן שונות לחלוטין מעמדותיו.

ועתה, בהשתלקו מאתנו, כל-כך מוקדם, ממש כששירת חייו באמצע נפסקה, הרשו לי לצרף את דמעותי לדמעתכם ולקוות כי יעלו ויבואו ממשיכיו כי הרי כבר הושר:

"איפה ישנם עוד אנשים כמו האיש ההוא"

יוסי נמרי

"ניטל צל ענק"

אברהם אורן ז"ל נלקח מאיתנו, אך גדודי תלמידיו וחטיבות בוגריו מהווים ציון דרך של חינוך מבית מדרשו של אברהם אורן ז"ל. לכל אדם יש שם שנתן לו אלוהים ונתנו לו הוריו.

חרוז פיוטי זה מתאים לאברהם אורן ז"ל, יותר מכל אדם שהיכרתי.

אברהם אבינו היה הראשון ששמו ניתן לו. אברהם אורן היה נחשון אשר קיבל את שמו מהוריו.

"הנחשון" בפיתוח ובקידום מודלים חינוכיים שהפכו לנכסי צאן ברזל של מערכת החינוך בכלל ובצפון בפרט.

מושגים חינוכיים כגון שילוב חינוך חברתי ערכי, הפסקה פעילה, עזרה לאולת "שמיניות לעיירות פיתוח" (של"פ) וכו'.

תיקצר היריעה מלפרט את מכלול המודלים שהועלו הומצאו ויושמו בהצלחה בבית מידרשו של אברהם אורן במקיף "רוגוזין" במגדל העמק ויעידו על כך פרטי החינוך שהוענקו לו על פועלו זה ואשר צוותי מוריו זכו לו.

"אורן"

על שום האורן שמסיר את מחטיו לצרכי האדם והחיה בשדה ולמרות זאת צמרתו מתנשאת לתפארת.

אם יתקיים בי הפסוק מכל מלמדי השכלתי - אצל אברהם אורן ז"ל גם חונכתי.

לצערי אבדה לכולנו, בכלל ולמערכת החינוך בפרט דמות של אב, סחנך, מורה מנהל, ומעל לכל אדם בעל שאר רוח.

חלפה עברה תקופה גדולה.

אריה לב

מפקח מינהל חברה ונוער - צפון
משרד החינוך והתרבות

עריכה:

אמנון שילה

עדה שמש

בנפול האדם ברוך איגר

עת יפול האדם - כך, באלם בדרך,
לא נהי לא הגה הדמי יפלה.
כך הוא פשוט נפל וכרע עלי ברך,
חיוך אחרון על פניהו יפרח.
והיום כתמולו, אפור ויסע,
לא זעק, לא פרץ, יחרישו הלב.
שותקים חברים, שחוחים ובלי הגה,
דמעה בעינם וכאבם כה צורב.
איך נפלת, הכרעת אדם?
איכה זה פסק הלב מלדפוק,
כך באמצע הדרך הזרם נדם,
השירה נאלמה ונגוז גם הצחוק.
והיום, כתמולו יעבור לו בשקט,
איננו ראי לאשר בו קרה.
מטרות לפרקים יוסיפו לרדת
יש רעם, ברק... וחלפה סערה.
עת יפול האדם-כך באלם, בדרך
לא נהי אף לא הגה, הדמי יפלה
כך פשוט הוא נפל וכרע עלי ברך
חיוך אחרון על פניהו יפרח...